

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Lenky Matyášové ve věci žalobce: **ESOtronik a.s.**, se sídlem Voskovcova 1075, Praha 5, zastoupený Mgr. Pavlem Říčkou, advokátem se sídlem Litevská 1174, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2015, č. j. 46 A 45/2013 - 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 14. 12. 2011 Městský úřad Řevnice (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím č. j. 5405/2011/POKL/IKr povolil k žádosti žalobce (dále „stěžovatel“) provoz jednoho výherního hracího přístroje v provozovně Restaurace u Jelínků, Komenského 124, Řevnice, na období od 1. 1. 2012 do 30. 6. 2012 za podmínek specifikovaných v rozhodnutí. Stěžovatel dva dny před vydáním tohoto rozhodnutí uhradil 16 000 Kč jakožto poplatek za provozování uvedeného přístroje.

Dopisem ze dne 21. 2. 2012 stěžovatel požádal městský úřad o vrácení 11 000 Kč, neboť měl za to, že s ohledem na přijetí zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, měl zaplatit pouze 5000 Kč.

O této žádosti vydal městský úřad dne 14. 3. 2012 rozhodnutí č. j. 0996/2012/POKL/IKr, kterým žádosti nevyhověl. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 3. 2012.

V reakci na stěžovatelův podnět na zahájení přezkumného řízení ze dne 30. 3. 2012 městský úřad rozhodnutím ze dne 13. 4. 2012 změnil podle § 43 odst. 5 písm. b) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“), své rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011 tak, že z podmínek pro provozování uvedeného přístroje vyňal část týkající se úhrady místního poplatku za provozování výherního hracího přístroje a odvodu části výtěžku na veřejně prospěšný účel, neboť s účinností od 1. 1. 2012 podle něj neměla obec oprávnění k vybírání místního poplatku za provozování výherního hracího přístroje a od téhož data se v důsledku změny zákona o loteriích neodváděla část výtěžku na veřejně prospěšný účel obci.

Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, jímž se domáhal také změny a úpravy rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011 v části, v níž byl vyměřen správní poplatek. Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 3. 2013, č. j. 050608/2013/KUSK, zamítl odvolání stěžovatele a rozhodnutí městského úřadu ze dne 13. 4. 2012 potvrdil. Konstatoval, že rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011 bylo vydáno v souladu s § 18 odst. 6 zákona o loteriích v tehdy účinném znění, podle něhož mělo být rozhodnutí o povolení provozu vydáno až po zaplacení správního poplatku. Městský úřad neměl v rozhodnutí ze dne 13. 4. 2012 důvod zabývat se otázkou správního poplatku uhrazeného v roce 2011.

Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítal, že se správní orgány nedostatečně vypořádaly s jeho podnětem ke změně rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011. Zejména nevezaly v úvahu, že právní úprava účinná od 1. 1. 2012 provedená zákonem č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, je protiústavní. V důsledku novelizované právní úpravy byl stěžovatel povinen zaplatit správní poplatek za rok 2012 dvakrát. Proto měl být součástí rozhodnutí ze 13. 4. 2012 také výrok o vrácení části správního poplatku vyměřeného a zaplaceného před 31. 12. 2011, neboť od 1. 1. 2012 již stěžovatel platil poplatky jiné.

Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) žalobu zamítl. Konstatoval, že podstatu žaloby a fakticky jediný žalobní bod představuje námitka, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s otázkou správních poplatků. Přitom ale předmětem žalobou napadených rozhodnutí byla problematika místních poplatků, ve vztahu k nimž stěžovatel ničeho nenamítal. Původní rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011 městský úřad změnil podle § 43 odst. 5 písm. b) zákona o loteriích, tedy zjevně postupem „z moci úřední“, při němž není vázán podnětem adresáta již vydaného povolení. Městský úřad měl pouze povinnost informovat stěžovatele, jak s jeho podnětem naložil, což učinil. O správních poplatcích vydal městský úřad samostatné rozhodnutí ze dne 14. 3. 2012, nebylo tedy důvodu, aby se problematikou správních poplatků zabýval i v rozhodnutí ze dne 13. 4. 2012. Druhým důvodem, proč krajský soud považoval postup správních orgánů za správný, byla odlišnost procesního režimu, v němž bylo rozhodováno o správních poplatcích, oproti samotnému rozhodnutí ve věci vydání povolení k provozování výherního hracího přístroje, kterým žádný poplatek vyměřen nebyl. Závěrem pak odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2014, č. j. 5 Afs 54/2013 - 44, a na usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. II. ÚS 2040/14, jimiž bylo rozhodnuto v obdobné věci.

Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, odkazující na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s, a navrhl jeho zrušení. Zároveň také požádal o přerušování řízení a předložení věci Ústavnímu soudu k posouzení ústavnosti právní úpravy

pokračování

poplatků za provozování výherních hracích přístrojů účinné od roku 2012. Stěžovatel má totiž za to, že v jeho případě nebyla zachována základní zásada rovnosti subjektů před zákonem a nebyl dodržen zákaz diskriminace, což podrobně v kasační stížnosti rozebírá. Podle jeho názoru totiž nelze stanovit výši poplatků za provozování výherních hracích automatů na stejné období rozdílně podle toho, v jaký den byla žádost o povolení podána. Stěžovatel je přesvědčen, že má nárok na vrácení předmětného správního poplatku. Správní orgán aplikoval sice řádně platné předpisy, ale ty jsou ústavně nekonformní, což mělo být řešeno v rámci řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí. Navíc předmětné novely neobsahovaly žádnou legisvakanci lhůtu, která by umožnila věc řešit. Správní orgány se dostatečně nevypořádaly s podaným podnětem. Stěžovatel navrhl provést důkaz spisem krajského soudu i příslušnými správními spisy.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal kromě rozhodnutí citovaných krajským soudem také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 Afs 38/2013 - 61, ústavně aprobovaný usnesením Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2014, sp. zn. III. ÚS 681/14. K námitkám neústavnosti žalovaný uvádí, že přistoupením na argumentaci stěžovatele by byla znemožněna jakákoli změna zákona, neboť ta by vždy přinesla „nerovnost“ subjektů podnikajících v hazardních hrách před novelou a po novele. Námitky ohledně skutkového stavu má za nesrozumitelné. Podle žalovaného se stěžovatel zcela jistě podílel – jako odborná veřejnost – na přípravě předmětných zákonů, sledoval legislativní proces a mohl a měl být připraven na změny právní úpravy. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a rozhodl, že žalovaný „má nárok na náhradu nákladů řízení ve smyslu nálezu pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 39/13“.

Při posuzování samotné kasační stížnosti Nejvyšší správní soud hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost je přípustná, má požadované náležitosti, byla podána včas, a to osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 s. ř. s.

V první řadě je nutno konstatovat, že naprosto převážná část argumentace uplatněné v kasační stížnosti se mýjí s rozhodovacími důvody, na kterých stojí napadený rozsudek. Zatímco krajský soud založil své rozhodnutí na závěru, že v předmětném správním řízení nebylo namístě zabývat se úpravou správních poplatků účinnou od 1. 1. 2012 a otázkou vrácení správního poplatku a těmito otázkami se ani sám věcně nezabýval, stěžovatel na posouzení věci krajským soudem v kasační stížnosti téměř nereaguje a nadále opakuje věcné argumenty týkající se úpravy správních poplatků za provozování výherního hracího přístroje po 1. 1. 2012. Tímto však uplatňuje jiné důvody než ty uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s., neboť fakticky nenapadá způsob, jakým krajský soud věc posoudil. Pokud by byla kasační stížnost opřena jen o tyto námitky, Nejvyšší správní soud by ji musel odmítnout jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2007, č. j. 8 As 52/2006 - 74, publ. pod č. 1655/2008 Sb.).

Relevantní jsou tak pouze ty kasační námitky, jimiž stěžovatel napadá zmíněný závěr krajského soudu odmítající se stěžovatelovou argumentací ohledně správních poplatků věcně zabývat, nikoliv samotné věcné námitky (porušení principu rovnosti, porušení zákazu diskriminace a další). Z tohoto hlediska je třeba vypořádat námitku, že se správní orgány a následně krajský soud dostatečně nevypořádaly se stěžovatelovým podnětem ke změně rozhodnutí ze dne 14. 12. 2011 a nezabývaly se jeho námitkami stran protiústavnosti předmětné úpravy.

V prvé řadě Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud vysvětlil, proč se nemohl on a ani správní orgány těmito námitkami věcně zabývat; nelze tedy hovořit o nepřekoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Zároveň jeho vysvětlení odpovídá právnímu názoru zastávanému judikaturou Nejvyššího správního soudu, od níž zdejší soud nemá v nyní posuzovaném případě důvod se odchýlit.

V rozsudku ze dne 18. 12. 2015, č. j. 7 As 165/2015 - 46, Nejvyšší správní soud uvedl, že se nelze vrácení správního poplatku nebo jeho části domáhat v řízení o změně vydaného rozhodnutí o povolení k provozování výherního hracího přístroje. V nyní posuzované věci šlo taktéž o správní řízení o změně vydaného rozhodnutí o povolení k provozování výherního hracího přístroje podle § 43 odst. 5 písm. b) zákona o loteriích. V rozsudku ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 Afs 38/2013 - 61, navíc Nejvyšší správní soud konstatoval, že toto řízení je řízením z moci úřední, jež není správní orgán povinen zahájit na základě podnětu, tím méně je pak v zahájeném správním řízení vázán rozsahem a důvody takového podnětu. Dále pak zdejší soud dovodil, že správní orgány nebyly povinny z moci úřední rozhodnout o změně výše správního poplatku. V rozsudku ze dne 28. 3. 2014, č. j. 5 Afs 54/2013 - 44, Nejvyšší správní soud konstatoval, že pro žádosti podané do 31. 12. 2011, což je i nyní posuzovaný případ, nedošlo ke změně výše správního poplatku, nevyvstala tedy potřeba změny rozhodnutí podle § 43 odst. 5 písm. b) zákona o loteriích.

Z výše uvedené judikatury zdejšího soudu tedy jasně vyplývá, že správní orgány postupovaly v nyní posuzované věci v souladu se zákonem, pokud se v řízení o změně rozhodnutí o povolení provozu výherního hracího přístroje podle § 43 odst. 5 písm. b) zákona o loteriích věcně nezabývaly stěžovatelskými námitkami týkajícími se tehdy nové právní úpravy poplatku za provozování výherního hracího přístroje, která však nebyla a ani neměla být v jeho případě aplikována. Stěžovatel přitom s touto judikaturou nikterak nepolemizuje ani nezpochybňuje její relevanci pro nyní posuzovaný případ, ačkoliv byla citována krajským soudem i žalovaným, a zástupci stěžovatele musí být velmi dobře známa, neboť byl i zástupcem stěžovatelů v odkazovaných případech. Krajský soud tedy věc posoudil správně, když žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Není tedy naplněn ani kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

K návrhu stěžovatele na provedení důkazu spisem krajského soudu i příslušnými správními spisy Nejvyšší správní soud uvádí, že se s nimi seznámil, aniž by formálně prováděl důkaz těmito spisy (k takovému postupu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2013, č. j. 6 Ads 160/2012 - 74, bod 30).

Taktéž Nejvyšší správní soud neshledal důvod věc předložit Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť stěžovatelem kritizovaná právní úprava výpočtu správních poplatků za provozování výherních hracích přístrojů, zakotvená v zákonech č. 300/2011 Sb. a č. 458/2011 Sb., nebyla a ani neměla být při řešení věci použita (srov. výše citované rozsudky zdejšího soudu č. j. 5 Afs 54/2013 - 44, bod 43, a č. j. 8 Afs 38/2013 - 61, body 37 – 38). Toliko nad rámec přezkumu lze poukázat také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Afs 49/2015 - 36, jenž v podstatě totožnou námitku porušení principu rovnosti zamítl s tím, že „rozlišovací kritérium (den zahájení řízení o povolení k provozu výherních hracích přístrojů) pro aplikaci staré a nové právní úpravy bylo zvoleno racionálním a objektivním způsobem, stejně vůči všem subjektům za stejných okolností, tak, aby správní orgány nemusely revidovat řízení, v nichž již byly správní poplatky vybrány (k uvedené problematice srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 8 Afs 38/2013 - 61), a zároveň, aby zpoplatnění nově zahájených řízení odpovídalo aktuálnímu znění zákona.“

pokračování

Z výše vyložených důvodů Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož v řízení úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud mu náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal. Odkaz žalovaného na nález Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, je nepřijatelný, neboť z něj vyplývá, že paušální náhradu nákladů nelze přiznat účastníku řízení, pokud by mu paušální náhrada nákladů nepříslušela ani při zastoupení advokátem, což lze vztáhnout i na žalovaný správní orgán, jemuž nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20). Judikatura Nejvyššího správního soudu dospěla k závěru, že žalovanému správnímu orgánu by nemohla být přiznána paušální náhrada nákladů, ani pokud by byl zastoupen advokátem (srov. rozsudek ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS), tudíž ve smyslu citovaného nálezu nemůže být přiznána žalovanému náhrada ani v případě, kdy zastoupen není.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. června 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu